

TEMATIŠKAI INTEGRUOTO VADOVĖLIO I KLASEI „VAIVORYKŠTĖ“ RECENZIJA

2009-09-18

Vilnius

Recenzuoti pateiktas leidyklos „Baltos lankos“ tematiškai integruotas vadovėlis I klasei „Vaivorykštė“. Šį vadovėlį sudaro devynios knygos. Viena knyga yra skirta mėnesiui. Kiekvienos knygos medžiaga apima septynis dalykus (lietuvių kalbą, matematiką, pasaulio pažinimą, daile, muziką, šoki, etiką), kuriuos mokosi pirmokas. Šiuo aspektu vadovėlio idėja yra patraukli, nes mokiniui pakanka kuprinėje turėti vieną knygą. Vadovėlio metodinė sąranga pakankamai aiški, atitinka mokinių amžiaus tarpsnio ypatumus. Vadovėlis atitinka pagrindines demokratinės visuomenės ir valstybės vertybes, yra nešališkas lyties, amžiaus grupių, neįgalumo, gebėjimų, socialinės padėties, rasės, etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų atžvilgiu. Dažniausiai vadovėlyje pateikiama naudinga tekstinė ir vaizdinė informacija; aiškos, patrauklios iliustracijos, padėsiančios mokiniams geriau suprasti nagrinėjamus klausimus.

Įdomus, patrauklus, informatyvus lietuvių kalbos, pasaulio pažinimo, muzikos, šokio dalykų turinys. Vadovėlyje analizuojama medžiaga yra artima pirmokui, nes dažnai aptariami šio amžiaus tarpsnio mokiniams aktualūs klausimai, daugelyje užduočių dominuoja bendraamžiai, analizuojantys įvairias realias situacijas. Pateikiama vaikams įdomios, aktualios informacijos. Iš esmės vadovėlio medžiaga atitinka pradinio ugdymo bendrosios programos (2008) nuostatas, kryptį. Analizuodami ir atlikdami didžiąją dalį vadovėlio užduočių, mokiniai galės pasiekti bendrojoje programoje numatytų pasiekimų. Daug vadovėlyje pateiktų užduočių nukreiptos į aktyvią mokinių veiklą, mąstymo, problemų sprendimo gebėjimų ugdymą.

Atkreiptinas dėmesys į matematikos dalykui skirtą vadovėlio dalį. Šioje dalyje pasitaiko pakankamai daug netikslumų, dalykinių klaidų, pavyzdžiui, rugsėjo mėnesio knygos – 44, 46, 50 puslapiuose; spalio – 42, 44, 49, 50, 56, 72 puslapiuose; lapkričio – 43, 46, 53, 57, 66 puslapiuose; gruodžio – 37, 41, 45 puslapiuose; sausio – 34, 51 puslapiuose ir pan. . Vadovėlio medžiaga galėtų būti labiau pritaikyta savarankiškam mokinių mokymuisi, pavyzdžiui, lietuvių kalbos dalyje rekomenduotina parodyti raidžių rašymo kryptis; šokio dalyje reikėtų šokių, žaidimų aprašymų. Kai kurios vadovėlyje vartojamos sąvokos neatitinka pradinio ugdymo bendrosios programos (2008), pavyzdžiui, matematikos dalyje vartojama *ploto* sąvoka (be paaiškinimo), *skaičių spindulio* sąvoka; muzikos dalyje – *ritminio motyvo* sąvoka (be paaiškinimo). Pradiniame ugdyme yra dailės ir technologijų integruotas dalykas, o vadovėlyje „Vaivorykštė“ medžiaga pateikta tik dailės dalykui. Vadovėlio knygose pasitaiko rašybos, skyrybos, kalbos, logikos klaidų, netikslumų, pavyzdžiui,

rugsėjo mėnesio knygos – 14, 19, 37, 84 puslapiuose; spalio – 16, 97, 136 puslapiuose; lapkričio – 13, 16, 17, 19, 25, 27, 36, 40, 74 puslapiuose; gruodžio – 23, 62, 70, 83 puslapiuose; sausio – 28, 31 puslapiuose; vasario – 14, 26, 73, 100, 103 puslapiuose. Kad mokiniai labiau suprastų dainų turinį, reikėtų paaiškinti kai kurių dainų žodžių reikšmes, pavyzdžiui, *malyna, kūrina, mazgoja, stalalia, vaverauja, arcavoja* ir pan.

Pateiktas vertinti tematiškai integruotas vadovėlis I klasei „Vaivorykštė“ atitinka dokumente *Mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašas* (Žin., 2009 Nr. 61–2450) 5 punkte nurodytus reikalavimus. Vadovėlyje pasitaiko pakankamai daug dalykinių klaidų, netikslumų (ypač matematikos dalyje).

*Vilgdymo plėtotės centro
Ekspertinio vertinimo skyriaus
metodiniukei Natalija Dikoriūte
Dėkui*